

Правилник за безопасни условия на обучение, възпитание и труд
ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ с. САДОВЕЦ,
община ДОЛНИ ДЪБНИК, област ПЛЕВЕН
ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ № 2, тел. 06521-2313
e-mail: info-1500503@edu.mon.bg ; ou_sadovec@abv.bg

1

Утвърждавам:

Директор:
Весела Петкова

П Р А В И Л Н И К

**ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА
ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД В
ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“
с. САДОВЕЦ**

ЗА УЧЕБНАТА 2026 / 2027 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ

РАЗДЕЛ I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

РАЗДЕЛ II. ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНИСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД

РАЗДЕЛ III. УЧЕНИЦИ – ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ЗАБРАНИ И ПРАВА

РАЗДЕЛ IV. ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНА РАБОТА В УЧЕБНИТЕ КАБИНЕТИ И ФИЗКУЛТУРНИЯ САЛОН

РАЗДЕЛ V. САНИТАРНО - ХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД

РАЗДЕЛ VI. ПРОТИВОПОЖАРНА И АВАРИЙНА БЕЗОПАСНОСТ

РАЗДЕЛ VII. ИНСТРУКЦИИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ РАБОТА И ОБУЧЕНИЕ

РАЗДЕЛ VIII. ПРОПУСКАТЕЛЕН РЕЖИМ В УЧИЛИЩЕ

РАЗДЕЛ IX. НОРМАТИВНИ ДОКУМЕНТИ

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

- Чл. 1.** Настоящият правилник определя основните изисквания за безопасни условия, които трябва да се осигуряват и спазват в Основно училище „Христо Ботев“ с. Садовец. По смисъла в термина “безопасни условия на обучение, възпитание и труд” се включват хигиенно-санитарните условия, противопожарната и аварийна безопасност.
- Чл. 2.** Правилникът се отнася за всички участници в учебно-възпитателния процес, спортна и екскурзионна дейност (ученици, педагогически и непедагогически персонал), както и за гражданите, които по различни поводи се намират на територията на училището.
- Чл. 3.** Правилникът определя правата и задължения за осигуряване и контролиране на безопасните условия на обучение, възпитание и труд в Основно училище „Христо Ботев“ с. Садовец, на всички лица посочени в чл.2.
- Чл. 4.** Освен изискванията на този правилник трябва да се спазват и установените в Република България единни, отраслови и фирмени правила, норми и изисквания за безопасни условия на работа, съответстващи на извършваната дейност.
- Чл. 5.** Изменения и допълнения на правилника се правят чрез гласуване на педагогическия съвет.
- Чл. 6.** Контрола по изпълнение на Правилника се осъществява от Директор и Орган по БЗР.
- Чл. 7.** Виновното неспазване на Правилника от:
- (1) педагогическия и непедагогическия персонал в училището се счита за нарушение на трудовата дисциплина;
 - (2) учениците – за нарушение на Правилника за дейността на училището;
 - (3) гражданите – за нарушение на вътрешно училищните разпоредби и документи.
- Чл. 8.** Виновното изпълнение се санкционира по реда възприет в съответните документи – административен, дисциплинарен, съдебен, в зависимост от степента на нарушението и произтичащите от него предполагаема или реална опасност за здравето и живота на участниците в училищния живот.
- Чл. 9.** Правилникът е приет с решение на Педагогическия съвет, взето на заседание, проведено на 09.09.2026г. и влиза в сила от 15.09.2026г., заповед № 736 – 706 / 09.09.2026г.

РАЗДЕЛ II

ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД

Чл.10. Задълженията, отговорностите и правата по този правилник се вписват в длъжностните характеристики на лицата, които ръководят и изпълняват учебните и трудови процеси.

Чл. 11. Задължения, отговорности и права на **Директора**:

(1) Утвърждава *Правилник за безопасни условия на обучение, възпитание и труд в Основно училище „Христо Ботев“ с. Садовец* в началото на учебната година.

(2) Назначава длъжностно лице с подходящо образование и подготовка за осъществяване на координация и контрол по осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд в Основно училище „Христо Ботев“ с. Садовец – Орган по БЗР.

(3) Взаимодейства и координира с регионални, общински ведомства и местните органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд.

(4) Утвърждава *План за защита на пребиваващите при бедствия, аварии, катастрофи и пожари в Основно училище „Христо Ботев“ с. Садовец*.

(5) Утвърждава и изпълнява програма за *Оценка на риска*, разработена по методика на Службата по трудова медицина.

(6) Подава годишна декларация в териториалната дирекция „Инспекция по труда“, съгласно изискванията в Наредба № 3 от 23 февруари 2010 г. за формата, съдържанието, реда и начина за подаване и съхраняване на декларацията по чл. 15, ал. 1 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд.

(7) Организира учредяването и осигурява обучение на Група по условия на труд (ГУТ), която да организира дейността и приведе условията на труд в съответствие с изискванията на ЗЗБУТ.

(8) Като работодател спазва изискванията в НАРЕДБАТА ЗА РАБОТНОТО ВРЕМЕ, ПОЧИВКИТЕ И ОТПУСКИТЕ, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 30.12.1986 г. (ДВ, бр. 6 от 1987 г.), посл. изм.доп.ДВ, бр.52 от 27.06.2025г.

(9) Незабавно уведомява началника на РУО - Плевен, МОН, прокуратурата и гражданска защита в случаите на тежки злополуки и аварии на територията на ОУ „Христо Ботев“ с. Садовец.

(10) Осигурява необходимите средства за обезопасяване и подобряване условията на труд и санитарно-хигиенните условия в ОУ „Христо Ботев“.

(11) Осигурява провеждането на различни видове здравни мероприятия и медицински прегледи на учениците и персонала, съвместно с медицинското лице обслужващо училището и наетата служба по трудова медицина.

(12) Осигурява спазването на изискванията на *Правилника за безопасни условия на обучение, възпитание и труд в ОУ „Христо Ботев“* и в неучебно време – при провеждането на курсове, избори, празненства и други мероприятия на територията на училището.

(13) Осигурява безопасни условия на труд при сключване на договори с други организации за самостоятелно или съвместно изпълнение на ремонтни, строително-монтажни, товаро-разтоварни и транспортни дейности.

(14) В качеството си на работодател има пълно право да изисква отговорност от лицата, които нарушават изискванията или не изпълняват задълженията си по здравословни и безопасни условия на труд, като предприема административни мерки

съгласно КТ.

Чл. 12. Задължения, отговорности и права на **Орган по БЗР** в Основно училище „Христо Ботев“ с. Садовец:

- (1) Изготвя **Правилника за безопасни условия на обучение, възпитание и труд в ОУ „Христо Ботев“** и го представя на **Директора** за утвърждаване.
- (2) Организира запознаването на учениците, педагогическия персонал, непедagogическия персонал и родителите с настоящия **Правилник за осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд в ОУ „Христо Ботев“**, както и негови последващи актуализации.
- (3) Контролира прилагането и спазването на настоящия правилник и действащите норми по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана.
- (4) Организира провеждането на щателен преглед на цялата база преди започване на новата учебна година, поддържането на реда и хигиената на територията на училището.
- (5) Не допуска възлагането на несвойствени дейности на ученици, учители и непедagogически персонал.
- (6) Осъществява от името на директора координация и контрол в работата по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд в училището.
- (7) Изготвя и представя на Директора за утвърждаване **План за защита на пребиваващите в ОУ „Христо Ботев“ при бедствия, аварии, катастрофи и пожари, включващ следните приложения:**
 - ❖ План за действие на личния състав за гасене на пожари и ликвидиране на авария в ОУ „Христо Ботев“;
 - ❖ План за евакуация на ученици, учители, служители и имущество в случай на пожар, бедствия и аварии;
 - ❖ План за осигуряване на ПАБ при ремонти, реконструкции и преоборудване;
 - ❖ Инструкция за осигуряване на пожарна и аварийна безопасност на територията на ОУ „Христо Ботев“;
 - ❖ План за работата на Щаба за изпълнение на Плана за защита на пребиваващите при бедствия, аварии, катастрофи и пожари;
 - ❖ План за работата през зимния сезон и при усложнена зимна обстановка.
- (8) Изготвя **Анализ на дейностите по ЗЗБУТ** за състоянието на безопасните и здравословни условия на труд от предходната календарна година, който се обсъжда в ГУТ и училищното ръководство на ОУ „Христо Ботев“.
- (9) Изготвя **Програма на дейностите по ЗЗБУТ** от превантивни мерки и методи за осигуряване и подобряване нивото на защита на работещите и учещите в ОУ „Христо Ботев“.
- (10) Разработва, провежда и регистрира всички видове инструктажи на територията на ОУ „Христо Ботев“, съгласно изискванията в Наредба № РД-07-2 от 16.12. 2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.
- (11) Периодично информира Директора за състоянието на условията по безопасност и здраве, както и за изпълнението на поставените задачи, заповеди и предписания.
- (12) Води и съхранява цялата документация с констатации, предписания и нареждания на контролните органи по безопасни условия на труд, противопожарна безопасност, гражданска защита, инспекцията по труда и др.
- (13) Проучва офертите на Службите по трудова медицина и участва при **Оценка на риска** в ОУ „Христо Ботев“.
- (14) Участва заедно с медицинското лице в извършването на периодичния контрол на санитарно-хигиенното състояние на територията на училището.
- (15) Проучва и планира необходимостта, и своевременно заявява необходимите средства за изпълнение на дейностите, осигуряващи ЗЗБУТ пред финансовите органи.

Чл.13. Задължения, отговорности и права на Учителите :

(1) Носят отговорност за опазване на живота и здравето на учениците по време на учебни занятия и при други учебни форми и дейности, организирани от училището.

(2) Следят за здравословното състояние на учениците и контролират спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания по време на учебния процес.

(3) Контролират спазването на правилата за експлоатация и охрана на труда при работа с материали и съоръжения в среди, които могат да бъдат потенциална заплаха за здравето и живота на учениците.

(4) **Класните ръководители** в началото на учебната година извършват начален инструктаж за здравословни и безопасни условия на обучение, възпитание и труд на учениците (срещу подпис) в специален дневник и по утвърдена от Директора **Програма за начален инструктаж**, включваща и Раздел III от настоящия правилник: **Ученици – задължения, забрани и права.**

(5) **Класните ръководители** извършват един път през учебната година периодичен инструктаж за здравословни и безопасни условия на обучение, възпитание и труд на учениците (срещу подпис) в специален дневник за инструктажи и по утвърдена от Директора **Програма за периодичен инструктаж.**

(6) Начален и периодичен инструктаж се извършва от учителите по физика, химия, биология, физическо възпитание и спорт, компютърно моделиране и информационни технологии.

(7) Изброените в ал.6 учители, съставят и съгласуват с органа по БЗР и поставят на видно място в съответния кабинет **Инструкция за безопасни условия на обучение** по съответния предмет.

(8) Новопостъпили ученици се инструктират в първия учебен ден в училище, от съответния класен ръководител.

(9) В началото на учебната година за всеки ученик от I клас се определя съвместно с родителите му най-краткия и безопасен път от дома до училище и обратно, и се закупуват светлоотразителни елементи. На учениците от II, III и IV клас отново се припомнят безопасните маршрути за тяхното движение.

(10) С учениците от I до VII клас учителите провеждат ежедневно в края на последния час "5 минутка" - краткотрайно занимание, напомняне за безопасно поведение на улицата при връщане в къщи.

(11) След завършване на учебните занятия учителите задължително извеждат учениците до главния вход на училището и ги изчакат да се разотидат.

(12) Учителите са длъжни да наблюдават системно работата на учениците и в случай на нарушаване на правилата на безопасност да вземат незабавни мерки и да уведомят училищното ръководство.

(13) Учителите са длъжни да използват всички електроразпределителни устройства съобразно изискванията на безопасността и хигиената на труда. Забранява се използването на неизправни електрически уреди. Във всички случаи при откриване на повреди в електронното оборудването, измервателни уреди, усещане на специфична миризма, дим, нагряване на проводници и др. е необходимо да се изключи напрежението и да се уведоми директора. Да не се извършват самоволно ремонтни работи !

(14) Учителите спазват правилата за безопасност на движението в района на училището.

(15) Учителите се грижат за безопасността си в училище - при работа с химични вещества, с високо напрежение, с електронни уреди и др. Не оставят без наблюдение включени в електрическата мрежа уреди (компютри, принтери, скенери, касетофони, телевизори и др.) и работят съгласно техническата характеристика на съответния уред.

Чл. 14. Учителите по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование носят отговорност за съблюдаване правилата на техниката на безопасност при провеждане на демонстрации и лабораторни работи.

(1) Преди изпълнение на лабораторни работи и лабораторен практикум учителите по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование са длъжни да посочат конкретните изисквания, свързани със спецификата на упражнението, предупреждават за възможни нещастни случаи.

Чл.15. Учителите по компютърно моделиране и информационни технологии са длъжни да провеждат обучението на учениците по предварително утвърдената учебна програма и при спазване на изискванията към техническите средства (Наредба № 9 за здравно-хигиенните изисквания при използването на персонални компютри в обучението и извънучебните дейности на учениците, обн. ДВ. бр.46 от 7 Юни 1994г.)

(1) Учителите по компютърно моделиране и информационни технологии преди започване на обучението са длъжни да запознаят учениците, които обучават, с изискванията за техническа безопасност при провеждане на занятията и да им проведат съответен инструктаж.

(2) Учителите по компютърно моделиране и информационни технологии отговарят за опазването и съхранението на електрониката в поверения им компютърен кабинет и правилната работа с нея.

(3) В случай на повреда или неизправност на техническите средства по време на учебните занятия, преподавателят е длъжен незабавно да съобщи за това на директора.

(4) След приключване на учебните занятия в компютърната зала преподавателят трябва да провери състоянието на наличната техника, изключи от електрическата мрежа всички компютри и електрическото захранване, затвори всички прозорци, заключи вратите на помещението и предаде ключа от кабинета на завеждащия административна служба.

Чл. 16. Ръководителите на екскурзии са отговорни за съблюдаване правилата на техниката на безопасност за опазване живота на учениците, спазвайки Наредба № 2 от 24 април 1997 г. за организирането и провеждането ученически екскурзии и отпих в страната и чужбина и **НАРЕДБА за детските и ученическите туристически пътувания с обща цена, инициирани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование**, приета с ПМС № 365 от 21.12.2016 г., обн., ДВ, бр. 103 от 27.12.2016 г., в сила от 27.12.2016 г.

(1) Стриктно спазват утвърдената от Директора процедура по организиране и провеждане на ученически екскурзии и отпих в страната и чужбина.

(2) Преди всяка екскурзия учениците се запознават с маршрута, обектите, които ще бъдат посетени и задължително се инструктират /срещу подпис/ относно мерките за безопасност, които трябва да се съблюдават.

Чл. 17. Медицинският специалист носи отговорност за опазване на живота и здравето на учениците по време на учебни занятия и при други учебни форми и дейности, организирани от училището. Следи за здравословното състояние на учениците и контролира спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания по време на учебния процес.

Чл.18. Учителят в група за целодневна организация на учебния ден носи отговорност за живота и здравето на учениците по време на заниманията, както и при организирани училищни и извънучилищни мероприятия.

(1) Учителят в група организира отпиха и заниманията на групите по интереси спазвайки строго правилата за безопасност и здраве ;

(2) Водеща цел в работата на учителя е формирането в учениците на хигиенни, културни и трудови навици и умения.

РАЗДЕЛ III

УЧЕНИЦИ – ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ЗАБРАНИ И ПРАВА

Чл. 19. Учениците са длъжни:

- (1) Да изслушват внимателно инструктажа и да участват във всички форми на обучението и възпитанието по безопасност и хигиена на труда които се провеждат от учителите.
- (2) Да се разписват за инструктажа, с което удостоверяват, че са им известни правилата за безопасност и се задължават най-стриктно да ги спазват.
- (3) Да се включат в занятията по защита от бедствия, аварии и катастрофи, противопожарна защита, първа помощ и безопасност на движението, които се провеждат по утвърден график.

Чл. 20. На учениците е строго забранено :

- (1) Самоволно да извършват поправки на ел. уреди, инструменти, ел. инсталации, контакти, ключове, мебели и др.
- (2) Внасянето в сградата на училището на алкохол, наркотични вещества, запалителни и взривни материали, оръжие, опасни средства и химикали / кибрит, запалки, бомбички, патрони, пиратки, киселини, основи, живак, фосфор/.
- (3) Сядането на прозорците и парапетите и надвесването над тях.
- (4) Влизането в кабинети, лаборатории в неучебно време без знанието на преподавателя.
- (5) Пушенето в сградата на училището, училищния двор и в непосредствена близост до главния вход.
- (6) Внасянето в училище на семки, както и храни, незащитени от Агенцията по храните, с неясен произход и качество, продавани от случайни търговци.
- (7) Тичането по коридорите, в класните стаи и кабинетите.
- (8) Карането на ролери, скейтборд, велосипеди и мотопеди на територията на училището.
- (9) Паленето на огньове от отпадни и други материали в двора на училището.
- (10) На учениците I - IV клас се забранява напускането на района на училището преди приключването на последния учебен час.
- (11) Ползването на мобилни устройства по време на учебните занятия.
- (12) Да ползват противопожарните уреди (пожарогасители, кофпомпи и др.). При констатирано нарушение се предприемат мерки съгласно разпоредбите в Правилника за устройството и дейността на ОУ „Христо Ботев“.

Чл. 21. При провеждане на екскурзии на учениците се забранява:

- (1) Навеждането през прозорците на превозните средства, качването и слизането по време на движение, хвърлянето на предмети и др.
- (2) Пушенето, употребата на алкохол и наркотични вещества.
- (3) Катеренето по дървета, движението по неосигурени маршрути.
- (4) Навеждането през прозорци, тераси, перила на хотели, туристически бази и др.
- (5) Къпането във водни басейни, неосигурени със спасители и без разрешението на ръководителя.
- (6) Закупуването на храни от улични търговци.
- (7) Контактите с непознати лица в отсъствието на ръководителя на групата
- (8) Учениците се задължават стриктно да спазват указанията на ръководителя на екскурзията.
- (9) Учениците се задължават да спазват правилата на култура на поведение при пътуване в обществения транспорт.

Чл. 22. Учениците имат следните права:

- (1) Да се консултират и при необходимост да получат помощ от медицинския специалист в училище;
- (2) Да получават актуална информация относно предприетите мерки за осигуряване на безопасни условия на обучение и възпитание в Основно училище „Христо Ботев“ с. Садовец.

РАЗДЕЛ IV

ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНА РАБОТА В УЧЕБНИТЕ КАБИНЕТИ, ЛАБОРАТОРИИ, ФИЗКУЛТУРЕН САЛОН И ФИЗКУЛТУРНА ПЛОЩАДКА

Чл. 23. За осигуряване на безопасна работа в STEM кабинета по природни науки е необходимо:

- (1) Химическите реактиви да се съхраняват в метален шкаф, който се заключва. Киселините, основите и другите реактиви се съхраняват отделно.
- (2) Всички реактиви следва да се съхраняват в пластмасови, стъклени или керамични съдове, затварящи се плътно. На съдовете трябва да са залепени етикети с названието и концентрацията на веществото. На отровните вещества се поставя надпис "отрова", а на горящите "огнеопасно".
- (3) При разреждане на киселини трябва да се налива във водата, а не обратно. Наливането в съдовете на концентрирани разтвори трябва да става на тънка струйка.
- (4) Забранено е изливането на химични реактиви, непригодни за по-нататъшна употреба, в канализацията.
- (5) Категорично се забранява учениците да работят с концентрирани киселини и разтвори на разяждащи основи.
- (6) Необходимо е в кабинета да има запас от неутрализиращи вещества, в случай на попадане на киселини или основи върху кожата на човека или дрехите.
- (7) Лесно възпламеняващи се течности (етер, бензин, ацетон) по време на провеждане на опити трябва да се поставят далеч от нагреватели, които могат да предизвикат възпламеняването им. Преливането на тези течности трябва да става над специална кювета, като не се допуска разливането им. При работа с такива течности не бива да се пуши, да се пали кибрит или запалка.
- (8) При разливане на етер, бензин или други лесно запалими течности в лабораторията да се загасят всички нагревателни уреди и спиртни лампи, а помещението да се проветри.
- (9) Категорично се забранява използването на бензин като гориво.
- (10) Не бива да се пали спиртна лампа от друга горяща спиртна лампа. За избягване на взрив не се допуска изгаряне на спирта повече от 2/3 от обема на съда. Спиртните лампи да не се гасят чрез духане, а само с капачките им.
- (11) В химическата лаборатория се обзавеждат аптечки с необходимите медикаменти за оказване на помощ при необходимост.
- (12) Преди използване на ел. уреди е необходимо старателно запознаване с описанието им и преди да се включи да се провери съответства ли напрежението в мрежата на това, за което е предназначен уредът.
- (13) Уредите, използвани от учениците, трябва да имат ограничаващи устройства, изключващи възможността за поражения от ел. ток.
- (14) При съставяне на ел. вериги съединителните проводници трябва да бъдат гъвкави, добре изолирани, с накрайници. Сечението на проводниците трябва да съответства на големината на тока, течащ през тях.

(15) Инструментите, използвани в ел. монтажните работи трябва да имат изолирани ръкохватки.

(16) Наличието на напрежение във веригата може да се проверява само с уреди, а не по физиологичното му действие.

(17) С цел избягване на поражение от статично електричество всички кондензатори веднага след опитите се разреждат.

Чл. 24. За осигуряване на безопасна работа в компютърния кабинет и STEM кабинета по математика и информатика е необходимо :

(1) При работа с компютрите учениците трябва да са разположени на разстояние 0,50 - 0,70m от екрана, а разстоянието между очите и клавиатурата да е 0,40 - 0,50 m.

(2) При работа с компютрите се изисква учениците да стоят изправени на столовете, с удобно разположени върху масите ръце, така че да се постига максимално удобство при работата с клавиатурата и мишката.

(3) Не се разрешава провеждане на две последователни занятия без осигуряване на активна почивка между тях от 10-15 min.

(4) При работа в компютърната зала учениците трябва да внимават за опасности свързани с неизправности в ел. инсталацията (оголени кабели, повредени контакти, ел. ключове, щепсели и др.) и при откриването на такива да предупреждават незабавно преподавателя, без да правят опити да ги поправят.

(5) При движение в залата учениците да не се допират до захранващите кабели на компютрите и друга техника, както и до кабелите на компютърната мрежа.

(6) Компютрите и останалата техника в залата се включват само след разрешение на преподавател.

(7) При влизане в залата учениците са длъжни да изчакват напускането ѝ от тези, за които занятията са приключили.

(8) Поради наличието в залата на ел. инсталация по работните маси, се забранява внасянето на напитки и течности.

Чл. 25. За осигуряване на безопасните условия във физкултурния салон и физкултурната площадка е необходимо :

(1) Уредите трябва да бъдат здрави и неподвижно закрепени.

(2) Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.

(3) Да се поддържа в изправност закрепването на спомагателните части (винтове, обтегачи и др.)

(4) Да се играе винаги с гимнастически постелки, които да намалят удара при отскоци от уреди или от евентуални падания.

(5) Да се осигурят средства за увеличаване на триенето между контактните части на тялото и уреда.

(6) Ръководителят на упражнението трябва да оказва помощ при изпълнението на трудните моменти от упражнението и да осигурява пазене в случай на несполучливи опити / прескоци, отскоци и др. /.

(7) Абсолютно необходимо е да се следи за физическото и психическо състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното да не се изисква изпълнение на трудните елементи.

(8) Физкултурната площадка трябва да бъде постлана с масивна настилка, да бъде с намалена твърдост за да не се допускат наранявания и травми при евентуални падания.

(9) Баскетболните табла и хандбалните врати трябва да бъдат закрепени здраво или стабилизирани с тежести.

- (10) Траповете за скачане трябва да бъдат дълбоко разкопани.
- (11) При хвърляне на уреди строго се забранява да се съблюдава да няма хора на мястото около паденията или периметъра, в който би попаднал евентуално изпуснатия уред.
- (12) Да не се използват физически износени уреди, криещи опасност от нараняване.

РАЗДЕЛ V

САНИТАРНО - ХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД

- Чл. 26.** В класните стаи и кабинети трябва да се поддържа постоянна температура, като не се допускат колебания по-големи от 5° - 6° C.
- Чл. 27.** В междучасията да се осигурява неколkokратна обмяна на въздуха в учебните помещения.
- Чл. 28.** В кабинетите и класните стаи да се съблюдават действащите норми за осветление.
- Чл. 29.** Прозорците и осветителните тела да се почистват най-малко веднъж месечно.
- Чл. 30.** За лабораториите и кабинетите са задължителни санитарните норми за шум и вибрации.
- Чл. 31.** Територията на училището и дворните площи да се поддържат чисти, а отпадъците се събират разделно, на определените за целта места.
- Чл. 32.** Кабинетът на медицинския специалист да бъде оборудван с необходимите средства и медикаменти за оказване на първа помощ.
- Чл. 33.** Да се поддържат в добър вид и съгласно приетите санитарно-хигиенни изисквания съблекалните и тоалетните помещения.
- Чл. 34.** Постоянно наблюдение и поддръжка на водопроводната и топлофикационната инсталации, канализационната система се осъществяват от огняра.

РАЗДЕЛ VI

ПРОТИВОПОЖАРНА И АВАРИЙНА БЕЗОПАСНОСТ

VI.I. Задължения на педагогическия, административния и помощния персонал.

Чл. 35. Учителите, служителите и работниците в Основно училище „Христо Ботев“ с. Садовец са длъжни да се запознаят с:

1) ПЛАН ЗА ЕВАКУАЦИЯ НА УЧЕНИЦИ, УЧИТЕЛИ, СЛУЖИТЕЛИ И ИМУЩЕСТВО В СЛУЧАЙ НА ПОЖАР, СТИХИЙНИ И ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ В ОУ „Христо Ботев“. (Утвърден от Директора на 15.09.2025г.)

2) ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ЛИЧНИЯ СЪСТАВ ЗА ГАСЕНЕ НА ПОЖАРИ И ЛИКВИДИРАНЕ НА АВАРИЯ В ОУ „Христо Ботев“. (Утвърден от Директора на 15.09.2025г.)

3) ПЛАН ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПАБ ПРИ РЕМОНТИ, РЕКОНСТРУКЦИИ И ПРЕОБОРУДВАНЕ В ОБЕКТА (Утвърден от Директора на 15.09.2025г.)

4) ИНСТРУКЦИЯ ЗА ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОУ „Христо Ботев“. (Утвърдена от Директора на 15.09.2025г.)

5) ЗАПОВЕДИ НА ДИРЕКТОРА, както следва:

5.1. Заповед № 129-99 / 01.10.2025г. (Пожаробезопасно извършване на огневи работи)

5.2. Заповед № 130-100 / 01.10.2025г. ((Пожаробезопасно използване на отоплителни и електронагревателни уреди и съоръжения)

5.3. Заповед № 131-101 / 01.10.2025г. (Забранените места за тютюнопушене и използване на открит огън)

5.4. Заповед № 132-102 / 01.10.2025г. (Ред за изключване на електрическото захранване)

5.5. Заповед № 133-103 / 01.10.2025г. (Ред за обучение и подготовка на личния състав в съответствие с изискванията на Наредбата)

5.6 . Заповед № 134-104 / 01.10.2025г. (Осигуряване на пожарната безопасност в извънработно време)

5.7. Заповед № 135-105 / 01.10.2025г. (Експлоатация, проверка и поддържане на техническите средства за първоначално пожарогасене)

5.8. Заповед № 136-106 / 01.10.2025г. (Ред за събиране и отстраняване на горимите отпадъци, както и на остатъчните продукти от печките с твърдо гориво)

5.9. Заповед № 138-108 / 01.10.2025г (Определено лице да запознае временно пребиваващите в обекта с пожарната безопасност)

5.10. Заповед № 4600-636 / 09.09.2025г. (Определяне на лица за видовете инструктажи)

5.11. Заповед № 59-29/24.09.2025г. (Изграждане на групи за защита при бедствия, аварии, катастрофи и пожари)

5.12. Заповед № 58-28 / 24.09.2025г. (Изграждане на щаб за изпълнение на плана за защита на пребиваващите при бедствия, аварии, катастрофи и пожари)

VI.II. Противопожарни изисквания към учебните стаи, кабинети и работилница.

Чл. 36. На територията и в помещенията на Основно училище „Христо Ботев“ с. Садовец да се поддържа чистота. Всички горими отпадъци и смет да се изнасят своевременно.

Чл. 37. Евакуационните изходи трябва да бъдат поддържани съобразно изискванията на противопожарните строително-технически норми.

Чл. 38. В кабинетите масите и столовете трябва да са разположени така, че изходите да бъдат свободни.

Чл. 39. На тавана и в мазето е забранено складирането на горими материали.

Чл. 40. Системно да се прави проверка на изправността на ел. инсталации и съоръжения. Да не се допускат ел. искри, къси съединения и претоварване на ел. мрежа.

Чл. 41. Вратите, определени за евакуация трябва винаги да са свободни от всякакви материали. При необходимост се допуска да бъдат заключвани. За осигуряване на бързо отключване трябва да има комплект ключове за евакуационните врати. Единият комплект ключове трябва да бъде на определено място, известно на всички от персонала.

VI.III. Основни правила за използване на различни средства за гасене на пожари и запалвания.

Чл. 42. За гасене на твърди горими материали да се използват вътрешни пожарни кранове и кофопомпите.

Чл. 43. За гасене на лесно запалими и горими течности да се използват прахови пожарогасители.

Чл. 44. При запалване на електрически инсталации, апарати и съоръжения трябва незабавно да се изключва напрежението. При невъзможност за изключване да се гаси само с пожарогасители с въглероден диоксид.

РАЗДЕЛ VII ИНСТРУКЦИИ

VII.1.

ИНСТРУКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ В КОМПЮТЪРНИЯ КАБИНЕТ на ОУ „Христо Ботев“

I. Общи условия

1. Пред компютъра да се седи удобно, без напрежение на тялото.
2. Дисплеят да бъде на нивото на очите. Разстоянието между очите и дисплея да е минимум 500 mm, между очите и клавиатурата — минимум 450 mm.
3. Мониторите да се нагласяват така, че да няма отблясъци и отражения.

4. В междучасията да не се гледа в мониторите, за да отпочиват очите. Да се спазва изискването: 1 учебен час работа, 10 -15 min. почивка.

II. Организация на работата

1. В компютърния кабинет се влиза само в присъствието на преподавателя по информационни технологии, отговарящ за кабинета.
2. Напускането става организирано след приключване на занятието или с разрешение на водещият занятието.
3. При влизане и излизане от кабинета, водещият занятието трябва да провери наличието на всички компютри и периферни устройства.
4. Внасянето и използването на компютри и устройства в допълнение на инсталираните в помещението става след разрешение на водещият занятието.
5. Незабавно се уведомява съответния преподавател или техническия персонал при:
 - ✓ мирис на изгоряло, повишен шум от работещ компютър, размазано или трептящо изображение на дисплея;
 - ✓ неизправни компютри;
 - ✓ липса на компютри или елементи от конфигурацията им;
 - ✓ всяка необичайна ситуация.

III. Забранени в компютърния кабинет действия:

- ✓ разглобяване на устройства с каквато и да било цел;
- ✓ включване и изключване на кабели и интерфейси;
- ✓ промяна в конфигурацията на компютрите и размяна на компонентите им;
- ✓ промяна на общото разположение на техниката и мебелировката;
- ✓ пушене;
- ✓ консумацията на храни и напитки, както и внасянето им във форма, позволяваща консумация;
- ✓ внасяне на обемисти предмети и багаж, на силно миришещи, дразнещи и опасни предмети и вещества;
- ✓ въвеждане на животни.

IV. Действия при възникване на опасност

- IV.1. При възникване на опасност незабавно се уведомява съответния преподавател и се изпълняват неговите инструкции.
- IV.2. При авария или инцидент с компютър първото и задължително действие е изключването му чрез изваждане на захранващия кабел от контакта.
- IV.3. При пожар и наличие на пожарогасител, той се ползва незабавно от намиращите се в помещението.

V. Действия при евакуация

При необходимост от евакуация, помещението се напуска бързо, но без паника:

- ✓ първи напускат намиращите се най-близо до изхода;
- ✓ оказва се помощ на хора със затруднено придвижване;
- ✓ изнасят се внимателно хората, в невъзможност да напуснат сами;
- ✓ спазват се указателните табели за най-близкия аварийен изход.

VII.2.

**ИНСТРУКЦИЯ
ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ В КАБИНЕТА ПО ПРИРОДНИ НАУКИ
в ОУ „Христо Ботев“**

1. Обучението по химия и физика се провежда в кабинет, снабден с апаратура и учебни пособия, необходими за провеждане на опити и онагледяване на преподавания материал.
2. За безопасното протичане на учебните занятия носи отговорност учителят, както и всеки ученик носи персонална отговорност след запознаване с инструктажа.
3. Всеки ученик има свое работно място, което пази и за което носи отговорност.
4. Учениците са длъжни да спазват съзнателно и отговорно правилата по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана.
5. За избягване на аварии и злополуки с електрически ток, учениците са длъжни да спазват стриктно указанията по електробезопасност.
6. Да се работи само с напълно проверени и изрядни уреди, като стриктно се спазват указанията на учителя.
7. Забраняват се всякакъв вид опити за отваряне, настройка и ремонт на електроуреди, апарати, устройства и поправки на захранващите ги кабели.
8. Абсолютно е забранено заливането с вода на електроуреди, апарати, съоръжения или техните командни органи.
9. Работа с уредите да се започва само след обстойно проведен инструктаж за правилните и безопасни начини на експлоатация.
10. При възникване на някакви неясноти от опита, работата веднага се прекратява по съответния начин и се иска съвет от преподавателя.
11. Забранено е на учениците да опитват на вкус веществата и да ги пипат с ръце.
12. Миризмата се установява чрез внимателно навяване на парите с ръка към носа.
13. Забранено е на учениците да използват неизмити съдове.
14. Забранено е на учениците да хващат реактивни стъкла и банки с мокри или сапунени ръце.
15. При отливане на течности, етикетът на реактивното стъкло трябва да бъде към дланта.
16. Наблюдението на опитите става от страни, а не през отворите на съдовете.
17. Спиртната лампа се пали само с кибрит и не се разнася запалена.
18. Спиртната лампа се гаси само с помощта на капачето, а не по друг начин.
19. При нагриване отворът на епруветката се насочва встрани от извършващият експеримента и околните.
20. С киселини и основи се работи много внимателно. Не бива да попадат върху лицето, очите, кожата или дрехите. Ако това се случи, към поразеното място се насочва силна струя вода и веднага се уведомява преподавателя.
21. При разреждане на киселини, киселината се налива във водата, а не обратното.
22. Не се разрешава правенето на нови, непознати опити без разрешение на преподавателя.
23. Забранено е на учениците да изнасят извън кабинета химически вещества.
24. Забранява се на учениците да внасят храна в кабинета и да се хранят в химическата лаборатория.
25. Учениците са задължени да спазват безупречен ред и чистота в кабинета по химия и всички правила за качествено и безаварийно провеждане на опитите в учебния процес.
26. След приключване на учебния час, всеки ученик е длъжен да остави работното си място в изряден вид.
27. При инцидент в лабораторията се обърнете незабавно към учителя.

VII.3.

**ИНСТРУКЦИЯ
ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ ВЪВ ФИЗКУЛТУРНИЯ САЛОН
И НА СПОРТНАТА ПЛОЩАДКА
на ОУ „Христо Ботев“**

1. В часовете по физическо възпитание и спорт, учениците се задължават:
 - ✓ Да участва със спортен екип;
 - ✓ Да не носят гривни, пръстени и колиета;
 - ✓ Да участват само ако са в добро здравословно състояние;
 - ✓ Да изпълняват бързо и точно разпорежданията на учителя;
 - ✓ Да се разгриват преди занимания със физически упражнения и игри;
 - ✓ Да играят на уреди само по изричното нареждане на учителя, след необходимите обяснения, обезопасяване на уредите и осигуряването на пазещ ученик или учител ;
 - ✓ Да спазват създадената организация за работа в часа.
2. На учениците се забранява:
 - ✓ Да влизат във физкултурния салон без разрешение на учителя;
 - ✓ Да се катерят по баскетболните конструкции на двора и в салона;
 - ✓ Да използват саморазправа при решаването на споровете помежду им;
 - ✓ Да напускат спортната площадка или салона без разрешение на учителя;
 - ✓ Да се борят и гонят из съблекалните и коридора;
 - ✓ Да рушат училищната собственост, което може да доведе до опасност за тяхното здраве и живот – счупени прозорци, повреда на ел. контакти, лампи и ключове).

VII.4

**ИНСТРУКЦИЯ
ЗА БЕЗОПАСНИТЕ УСЛОВИЯ НА ТРУД НА ОГНЯР / РАБОТНИК-ПОДДРЪЖКА
в ОУ „Христо Ботев“**

През време на работа работникът е длъжен да изпълнява следното :

1. Да работи с установените лични предпазни средства .
2. Да не отвлича вниманието си с други неща и лица .
3. Да извършва производствените операции по указания му безопасен начин .
4. Да не пуши в работилницата .
5. При извършване на ел. монтажни работи да се изключват уреди с изолирани ръкохватки.
6. Състоянието на изолацията и сигурността на електрообезопасяване да се проверят най-малко два пъти в годината.
7. Да не се пипат открити тоководещи части.
8. При евентуално запалване на електрическата инсталация, апарати или съоръжения незабавно да се изключи напрежението, да се гаси само с пожарогасители с въглероден диоксид.
9. Всички неизправности по инсталациите, повредите на материално-техническата база засягащи безопасността и здравето на учениците, учителите и служителите в ОУ „Христо Ботев“ да се отстранят навреме. Ако това е невъзможно се спират от експлоатация или се ограничава достъпа до съответното място.

VII.5

ИНСТРУКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД НА ЧИСТАЧИТЕ в ОУ „Христо Ботев“

1. Почистването на стъклата на прозорците, на перилата да става с особено внимание, като навеждането навън е минимално.
2. При подготвянето на дезинфекционните разтвори да се спазват точните съотношения, посочени от медицинското лице, с цел предотвратяване на инхалирането на отровни газове /хлор и др./.
3. При работа с препарати като кислота, киселина, белина да се работи с гумени ръкавици и да се поставя марлена превръзка на устата.
4. Почистването на сняг, лед в района на училището да става с подходящо облекло и обувки, за да се избегнат навяхвания и счупвания.
5. При хигиенизирането двора и районите около училището отпадъците да се селектират и изхвърлят на определените за това места.
6. С цел намаляване на пожарната опасност и избягване замърсяването с отровни вещества отделени при горенето, строго е забранено изгарянето на отпадъците на територията на училището.

VII.6

ИНСТРУКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ ПЕРСОНАЛ в ОУ „Христо Ботев“

1. При работа с компютър трябва разстоянието от монитора да е 0,50 m– 0,70 m, а разстоянието между очите и клавиатурата да е 0,40 m – 0,50m.
2. При работа с компютрите трябва да се стои изправен на стола, с удобно разположени върху масите ръце, така че да се постига максимално удобство при работа с клавиатурата и мишката.
3. На всеки час непрекъснатата работа с компютър се препоръчват 15 min почивка.
4. При работа трябва да се внимава за опасности свързани с неизправности в ел. инсталацията и при откриване на такива да се предупреди електротехника без да се прави опити да ги поправят.
5. Забранява се включването на отоплителни уреди извън специално оборудвани за тази цел пожаробезопасни места.

РАЗДЕЛ VIII

ПРОПУСКАТЕЛЕН РЕЖИМ В УЧИЛИЩЕ

Пропускателния режим се осъществява от 7.00 ч. до 17.00 ч.

Задължения по време на осъществяване на пропускателния режим.

1. Влизането в училището да става само с представяне на лична карта и записване на данните от нея в дневника на пропуска.
2. За ежедневно влизащите в училище възрастни, придружаващи малки ученици да се изготвят от класните ръководители списъци, с пълните данни на лицата.
3. В училище не се допускат лица със съмнително поведение, употребили алкохол и с обемни багажи.
4. Ученици в училището се допускат след представяне на лична карта или бележник.
5. Не се допуска използването на училищния двор и спортната площадка от граждани. Абсолютно се забравяна пушенето и употребата на алкохол в двора и на спортната площадка.
6. Забранява се влизането и паркирането на моторни превозни средства на територията на училището, с изключение на автомобили, осигуряващи условия за образователно-възпитателния процес или дейността на трети лица, с които училището е в договорни отношения.
7. С вътрешни правила се определя редът, сигурността и пропускателния режим в училището.

Нормативни документи

1. КТ – Кодекс на труда, обн. ДВ бр.48/13.06.06 г., изм. и доп., бр. 98 от 15.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г., посл. изм., ДВ. бр. 70 от 20.08.2024 г.
2. ЗЗБУТ – Закон за здравословни и безопасни условия на труд , Отражена деноминацията от 05.07.1999 г., посл.изм. ДВ. бр.27 от 29 март 2024г.
3. ЗТИП – Закон за техническите изисквания към продуктите ДВ бр.86/1999 г., посл. изм. ДВ. бр.41 от 10.05.2024г.
4. ЗМВР – Закон за МВР ДВ бр.122/1997 г., изм. бр.52 от 27.06.2025г.
5. НАРЕДБА № 15 от 31 .05.1999 г. за условията, реда и изискванията за разработване и въвеждане на физиологични режими на труд и почивка по време на работа . Обн. - ДВ, бр. 54 от 15.06.1999 г.;
6. НАРЕДБА № РД-07-2 от 16.12.2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. Обн. - ДВ, бр. 102 от 22.12.2009 г., в сила от 01.01.2010 г.; посл. изм. и доп. ДВ, бр. 54 от 25.06.2024г.
7. НАРЕДБА № 4 от 03 .11.1998 г. за обучението на представителите в комитетите и групите по условия на труд в предприятията. Обн. ДВ, бр.133 от 11.11.1998г., изм. ДВ, бр.85 от 17.10.2000г.
8. НУРРОТЗ – Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки, ДВ бр.6/2000 г. и образец на Декларация за трудова злополука обн. ДВ бр.8/2000 г., изм. ДВ, бр. 28 от 04.04.2017г.
9. Наредба №7 – за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване, обн. ДВ бр.88/1999 г., посл. изм. ДВ, бр.95 от 29.11.2016г.
10. Наредба №3 на МТСП – за функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните служби в предприятията за организиране изпълнението на дейностите, свързани със защитата и профилактиката на професионалните рискове, обн. ДВ бр.91/1998 г., изм. ДВ, бр. 102 от 22.12.2009г.
11. Наредба №5 на МТСП и МЗ за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска ДВ бр.47 от 1999 г., доп. ДВ, бр.100 от 24.11.2020г.
12. Наредба №4 за КУТ и ГУТ – за обучението на представителите в комитетите и групите по условия на труд в предприятията ДВ бр.133/98 г., изм. ДВ бр.85 от 17.10.2000 г.

13. Наредба №3 на МНЗ – за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците ДВ бр.16/1987 г., посл. изм. ДВ, бр.78 от 30.09.2005г.
14. НБРУБ – Наредба за безплатно работно и униформено облекло – обн. ДВ, бр.9 от 28.01.2011г.
15. Наредба №5 за болестите, при които работниците боледуващи от тях, имат особена закрила съгл. чл.333 ал.1 от КТ, ДВ бр.33 от 28.04.1987г.
16. Наредба №5 от 20.04.2006 г. на МТСП за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работниците по срочно трудово правоотношение или временно трудово правоотношение обн. ДВ бр.43 от 26.05.2006 г., изм. и доп. ДВ, бр.19 от 26.02.2013г.
17. Наредба № 9 за здравно-хигиенните изисквания при използването на персонални компютри в обучението и извънучебните дейности на учениците, Обн. ДВ. бр.46 от 7 Юни 1994г.
18. Наредба № 8121з-647 от 01.10.2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите, обнародвана в ДВ № бр. 89 от 28.10.2014г.; посл. попр. ДВ, бр.50 от 20 юни 2025г.
19. Наредба №4 от 1995 г. за знаците и сигналите за безопасност на труда и противопожарна охрана, обн. ДВ бр.77 от 01.09.1995г.
20. ПМС №18 от 23.01.1998 г. за приемане на Правилник за организацията и дейността по предотвратяване и ликвидиране на последствията при бедствия, аварии и катастрофи (ДВ бр.13/1998 г.
21. Наредба за детските и ученическите туристически пътувания с обща цена, инициирани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование, приета с ПМС № 365 от 21.12.2016 г., обн., ДВ, бр. 103 от 27.12.2016 г., в сила от 27.12.2016 г., изм. и доп. ДВ, бр.30 от 05.04.2024г.
22. Наредба №3 от 27 юли 1998г. за функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните служби в предприятията за организиране изпълнението на дейностите, свързани със защитата от професионалните рискове и превенция на тези рискове (загл. изм. ДВ, бр.102 от 22.12.2009г., в сила от 01.01.2010г.)